Khall 26.08.2019
Liite nro 30

Strategian rakenne

Saarijärven-Viitasaaren seutukunnan seutustrategia ohjaa alueen kehittämistyötä ja hankerahoitusta.

Strategia jakaantuu **kolmeen painopisteeseen**:

1) Yritystoiminnan dynaaminen kehittäminen
2) Osaamisen kehittäminen
3) Toimintaympäristön kehittäminen

Painopisteille on määritelty vastuutahot. Yritystoiminnan dynaamisen kehittämisen painopisteestä vastaavat seudun kehittämisyhtiöt. Osaamisen kehittämisen painopisteestä vastaavat seudulla vaikuttavat oppilaitokset (Poke, JAMK, JY). Toimintaympäristön kehittämisen painopisteestä vastaavat kunnat.

Saarijärven-Viitasaaren seudun kehittämistyön **läpileikkaaviksi teemoiksi** on tunnistettu *Kasvu ja kansainvälistyminen, Digitalous, Biotalous* ja *Innovaatiot.* Teemat leikkaavat jokaisella painopistealueella tapahtuvaa kehittämistyötä. Teemat perustuvat seutukunnalla tunnistettuihin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		
YRITYSTOIMINNAN DYNAAMINEN KEHITTÄMINEN *(Kehittämisyhtiöt)*	OSAAMISEN KEHITTÄMINEN *(Oppilaitokset)*	TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN *(S-V johtoryhmä/ Kunnat)*
KASVU JA KANSAINVÄLISTYMINEN		
DIGITALOUS		
BIOTALOUS		
INNOVAATIOT		

KH KH

KIVIJÄRVEN
KUNNANHALLITUS
14. 08. 2019
Saapunut
Khall 26.08.2019
liite nro 31

Sirpa Kinnunen
Keskitie 6 as. 2
44500 VIITASAARI
s-posti sirpa.hannele1@luukku.com

10.8.2019

KIVIJÄRVEN KUNTA
KUNNANHALLITUS

43800 KIVIJÄRVI

LUOTTAMUSTEHTÄVISTÄ EROAMINEN

Pyydän eroa luottamustehtävistä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Kunnioittavasti

Sirpa Kinnunen

KK

Khall 26.08.2019
Liite nro 32

KIVIJÄRVEN KUNNANHALLITUS
12. 08. 2019
Saapunut

Kivijärven kunta

ERO LUOTTAMUSTOIMESTA

Risto Oinonen

Ailakinkatu 15 A 1

40100 Jyväskylä

Pyydän eroa seuraavista luottamustoimista:

Kunnanvaltuuston jäsen, tarkastuslautakunnan jäsen / varapuheenjohtaja.

Yritystoimintani on siirtynyt Jyväskylään ja itsekin vietän suurimman osan viikosta kaupunkiasunnossani Jyväskylän Ailakinkadulla, anon eroa em. luottamustoimista välittömästi. (Kuntalaki 70 pykälä)

Jyväskylässä 08.08.2019

Risto Oinonen

Khall 26.08.2019
Liite nro 33

20.8.2019

V. 2020 TALOUSARVIORAAMI, KÄYTTÖTALOUS NETTO

ULKOINEN (1000 euroa)

	TP 2017	TP 2018	%	TA 2019	%	**TA 2020**	%
Toimielin/tulos- ja vastuual.	Netto euro	Netto euro	Käyttö-talous netto	Netto euro	Käyttö-talous netto	**Netto euro**	Käyttö-talous netto
HALLINTO-OSASTO	525	543	6,8	566	7,0	**555**	7,0
Yleishallinto	383	418		423			
Yritys- ja elinkeinotoiminta	90	91		96			
Tietohallinto	52	34		47			
SOS.- JA TERVEYSTOIMI	5432	5557	69,1	5706	70,4	**5578**	70,4
Perusturvahall. + sos.työ	1	1		1			
Lapsi- ja perhepalv. (ei pvh)	1	1		1			
Vanhuspalvelut	28	28		31			
Vammaispalvelut	17	17		18			
Toimeentuloturva				78			
Terveyspalv. (Eläkem.)	8	8		8			
SoTe kuntayht.+KS shp	5377	5502		5569			
SIVISTYSOSASTO	1559	1546	19,2	1558	19,2	**1522**	19,2
Hallinto ja talous	84	85		56			
Varhaiskasvatus	209	234		204			
Peruskoulutus	1050	1011		1069			
Muu koulutus	28	26		28			
Kirjasto	85	87		87			
Kulttuuri	12	15		12			
Vapaa-aikatoimi	91	88		102			
TEKNINEN OSASTO	318	392	4,9	280	3,4	**269**	3,4
Hallinto ja muut toiminta	81	80		88			
Kaavoitus	44	86		108			
Ymp.suoj. ja rak.valvonta	62	63		72			
Liikennev. ja yleiset alueet	78	60		62			
Palo- ja pelastustoimi	97	102		96			
Kiinteistötoimi	-109	-94		-116			
Varasto ja ruokahuolto	79	57		36			
Infra-tukipalvelut	-14	38		-66			
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	7834	8038	100	8110	**100**	**7924**	**100**

Säästötarve kuluvan vuoden vahvistettuun ulk. talousarvioon verrattuna yhteensä 186.000 €:

- hallinto-osasto	11 000
- sos-teveystoimi	128 000
- sivistysosasto	36 000
- tekninen osasto	11 000

KH

V. 2020 TALOUSARVIORAAMI, KÄYTTÖTALOUS NETTO

ULKOINEN + SISÄINEN (1000 euroa)

	TP 2017	TP 2018	%	TA 2019	%	TA 2020	%
Toimielin/tulos- ja vastuual.	Netto euro	Netto euro	Käyttö-talous netto	Netto euro	Käyttö-talous netto	**Netto euro**	Käyttö-talous netto
HALLINTO-OSASTO	421	448	5,4	467	5,8	**460**	5,8
Yleishallinto	329	357		367			
Yritys- ja elinkeinotoiminta	90	91		97			
Tietohallinto	2			3			
SOS.- JA TERVEYSTOIMI	5432	5557	69,3	5706	70,4	**5578**	70,4
Perusturvahall. + sos.työ	1	1		1			
Lapsi- ja perhepalv. (ei pvh)	1	1		1			
Vanhuspalvelut	28	28		31			
Vammaispalvelut	17	17		18			
Toimeentuloturva				78			
Terveyspalv. (Eläkem.p.m.)	8	8		8			
SoTe kuntayht.+KS shp	5377	5502		5569			
SIVISTYSOSASTO	2139	2138	27,3	2154	26,6	**2108**	26,6
Hallinto ja talous	86	87		58			
Varhaiskasvatus	239	268		238			
Peruskoulutus	1535	1499		1558			
Muu koulutus	28	27		29			
Kirjasto	117	121		122			
Kulttuuri	12	16		13			
Vapaa-aikatoimi	122	120		136			
TEKNINEN OSASTO	-158	-105	-2	-217	-2,8	**-222**	-2,8
Hallinto ja muut toiminta	90	88		98			
Kaavoitus	45	87		109			
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	62	63		71			
Liikennev. ja yleiset alueet	78	60		62			
Palo- ja pelastustoimi	97	101		96			
Kiinteistötoimi	-395	-395		-409			
Varasto ja ruokahuolto	42	12		-6			
Infra-tukipalvelut	-177	-121		-238			
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	7834	8038	100	8110	100	**7924**	100,0

KH

Osastot

VUODEN 2020 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2021 – 2022 TALOUS– JA TOIMINTASUUNNITELMAN LAADINTAOHJEET

1. **Yleistä**

Kivijärven kunnan vuoden 2020 talousarvioraamin laskentaperusteena on käytetty seuraavia lähtökohtia:

- verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisiksi ja valtionosuus kuntaliiton alustavan tiedon mukaiseksi. Valtionosuus kasvaa 150 €/as.
- lainanhoitokustannuksina on huomioitu lainojen korkokustannukset, jotka ovat 50.500 €, sisältäen laajakaistan korkokulut 19.400 €.
- Poistot on arvioitu olevan 529.620 € alustavan investointiohjelman perusteella.
- kunnan omistamien kiinteistöjen menot ovat teknisen toimen talousarviossa

2. **Käyttötalous**

Vuoden 2020 talousarvio laaditaan sopeuttaen toimintoja ja noudattaen tiukkaa taloudenpitoa.

Vuoden 2020 käyttötalousmenojen (toimintakatteen) ulkoinen budjettiraami on 7.924.440 €. Vähennystä vuoden 2018 toteutumaan 112.963 € ja vähennystä vuoden 2019 talousarvioon 186.110 €. Käyttötalousmenojen supistaminen on välttämätöntä talouden saattamiseksi kestävälle pohjalle.

Arvioidulla toimintakatteella, 7.924.440 €, vuosikatteeksi muodostuu 529.620 euroa ja tilikauden tulokseksi 0 €. Uusia virkoja ja toimia ei perusteta.

Määrärahaesitykset tehdään 10 euron tarkkuudella.

Kunnanhallituksen 26.8.2019 hyväksymä talousarvioraami on liitteenä.

Osastot syöttävät itse talousarvioluvut talousarviopohjiin.

Yhteystiedot: ***Kivijärven kunta***
Kunnanjohtaja
Virastotie 5A
43800 KIVIJÄRVI
Puh. 044 – 459 7800

3. **Tavoitteiden asettelu**

Talous- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2020-2022 tulee olla tavoitteet, toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi sekä mittareita. Tavoitteiden tulee olla konkreettisia ja selkeästi mitattavissa tai osoitettavissa.

4. **Investointiohjelma**

Osastojen on tehtävä esityksensä ja mahdolliset tarkennukset investointiohjelmaan vuosien 2020 – 2021 hyväksytyn talous- ja toimintasuunnitelman pohjalta. Investointiohjelmaan tulee esittää vain välttämättömät investoinnit.

5. **Aikataulu**

- 26.08.2019 kunnanhallitus antaa laadintaohjeet
- 30.09.2019 osastojen esitykset kirjanpitäjälle
- 21.10.2019 valtuuston talousarvioiltakoulu
- 04.11.2019 osastojen talousarvioesittelyt kunnanhallitukselle
- 11.11.2019 valtuustokäsittely veroprosentit
- 02.12.2019 kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle
- 16.12.2019 valtuustokäsittely talousarvio

KUNNANHALLITUS

Liitteet *Talousarvioraami*

Yhteystiedot: ***Kivijärven kunta***
Kunnanjohtaja
Virastotie 5A
43800 KIVIJÄRVI
Puh. 044 – 459 7800

TULOSLASKELMA **Ulkoinen**
TALOUSARVIO 2020

	TP 2018	TA 2019	TA 2020 Raami	TA 2020 Esitys
Toimintatuotot	1 595 277	1 586 610		0
Myyntituotot	810 507	837 400		
Maksutuotot	37 711	37 920		
Tuet ja avustukset	33 924	18 230		
Muut tuotot	713 135	693 060		
Toimintakulut	-9 632 680	-9 697 160		0
Henkilöstökulut	-2 065 350	-1 991 770		
Palvelujen ostot	-6 602 848	-6 652 800		
Aineet, tarv. ja tav.	-704 557	-706 170		
Avustukset	-60 796	-169 760		
Muut kulut	-199 129	-176 660		
Toimintakate	**-8 037 403**	**-8 110 550**	**-7 924 440**	**0**
Verotulot	3 488 677	3 702 000	3 748 000	
Valtionosuudet	4 825 827	4 587 350	4 753 460	
Rahoit. tuotot ja -kulut	-238 469	-30 520	-47 400	0
Korkotuotot	0		0	
Muut rahoitustuotot	3 276	2 860	3 300	
Korkokulut	-34 657	-33 080	-50 500	
Muut rahoituskulut	-207 088	-300	-200	
Vuosikate	**38 632**	**148 280**	**529 620**	**0**
Poistot	-608 577	-630 300	-529 620	
Arvonalentumiset	-168 188			
Tilikauden tulos	**-738 133**	**-482 020**	**0**	**0**
Poistoeron muutos	20 347	0	0	0
Varausten muutos				
Tilikauden yli/alijäämä	**-717 786**	**-482 020**	**0**	**0**

Korkokuluissa mukana kunnan omien lainakorkojen lisäksi laajakaistayhtiön korot 19.400 €.

Säästötarve kuluvan vuoden vahvistettuun talousarvioon verrattuna n. 186.000 €.
Säästöjen toteutus: kulujen vähennys/tulojen lisäys/verojen korotus/muut toimenpiteet
Tässä laskelmassa ei ole huomioitu verojen korotuksia.

Vuoden 2020 talousarvion laskentaperusteita:

Investoinnit, rahoitustarve	
Esi- ja perusopetuksen ICT-hankinnat	10 000
Minigolfradan peruskorjaus	10 000
Liikuntasalin seinien maalaus	15 000
Yhteensä	**35 000**

Poistot		**Euroa**
Vanhat poistot		526 570
Uudet inv.		
Op. ICT-hank. (10.000/3 v/6 kk)	1 670	
Minigolfrata (10.000/20 %/6 kk)	1 000	
Liik.salin seinät (15.000/20 v/6 kk)	380	
		3 050
Yhteensä		**529 620**

Korkokulut ja lainat	**Lyhennykset**	**Korot**
Vanha laina	97 250	270
- lainakanta 31.12.2019: 291.750 €, korko 0,10 %		
Uusi laina: 3.477.880 €, korko 0,90 %	210 780	30 830
Kuntayhtymälaina 172.342,44 €		
(maksetaan pois, jos kuntayhtymä purkautuu/lakkaa)		
Laajakaistayhtiön lainan korot		19 400
Yhteensä	**308 030**	**50 500**

Muut rahoituskulut	
Viivästyskorot	200
Yhteensä	**200**

Muut rahoitustuotot	
Osinkotuotot	1 200
Viivästyskorot	2 100
Yhteensä	**3 300**

Valtionosuudet yhteensä	TA 2019: 4.587.350 Vahv.vo 2019: 4.587.671	**4 753 460**

Verotulot			
Kunnallisvero	TP 2018: 2.441.282	Ennustekehikko	2 589 000
Kiinteistövero	TP 2018 : 438.725	Ennustekehikko	443 000
Yhteisövero	TP 2016 : 608.569	Ennustekehikko	716 000
Yhteensä			**3 748 000**

KH

20.8.2019

Palkat + sotu-maksut	
Palkat XXX %:n korotuksilla, lomarahat täysimääräisinä	
Sotu-maksuprosentit v. 2018, uusia prosentteja ei vielä tiedossa:	
KuEL	17,05 % ennakkotieto
VaEL	17,41 % ennakkotieto
Sotu-maksu	0,77 %
Työttömyysvakuutusmaksu	0,50 %
Tapaturmavakuutusmaksu	0,80 %

Khall 26.08.2019
Liite nro 34

KUNTIEN HARKINNANVARAISEN VALTIONOSUUDEN KOROTUKSEN HAKEMINEN VUONNA 2019

KUNTA Kivijärven kunta

YHTEYSHENKILÖ Pekka Helppikangas, pekka.helppikangas@kivijarvi.fi, p. 044 459 7800

1. **KUNNAN YKSILÖIDYT TALOUSVAIKEUDET, JOHIN HAETAAN HARKINNANVARAISTA VALTIONOSUUDEN KOROTUSTA SEKÄ PERUSTELUT, JOTKA OSOITTAVAT EM. VAIKEUDET POIKKEUKSELLISIKSI TAI TILAPÄISIKSI. LISÄKSI YKSILÖITYNÄ TALOUSVAIKUTUSTEN AJANKOHTA JA EUROMÄÄRÄINEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN**

A: Viimeksi suoritettu valtionosuusuudistus kuluvalla vuosikymmenellä on vähentänyt valtionosuuksia yhteensä 806,- €/as. eli eniten koko maassa. **Kivijärven kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 806,- €/as. x 1100 asukasta eli yhteensä 886.600,- €**

B: Kivijärven kunta on yksi Keski-Suomen Valokuituverkko Oy:n omistajakunnista. Yhtiöltä on jäänyt perusteetta saamatta valtion laajakaistatuet, mikä aiheuttaa jatkossa Kivijärvelle vuosittain vähintään 50 k€ suuruisen takausvastuun (lainan po-lyhennys + korot) realisoitumisen takausvastuun ollessa kokonaisuudessaan 1,7 meuroa

C: Ikärakenteeltaan kunta on maan vanhimpiin kuuluva ja kunnan huoltosuhde on maan raskaimpiin kuuluvaa (102,8 koko maa 60,8) erityisesti vanhusväestön kohdalla. Tällä on jo lähitulevaisuudessa merkittävät vaikutukset sote-menoihin ja koko sote-kuntayhtymä Saarikan tulevaisuudelle

D: Koulukuljetusoppilaita on 50 % oppilaista määrän ollessa valtakunnallisesti 20 %, mistä aiheutuu keskimääräistä enemmän kuluja

E: Kunnan vuosikate on plussalla, mutta sisäilmaongelmista ym. johtuvista välttämättömien investointien poistoista johtuen (*asumispalveluyksiköt Kotikivi ja Wallesmanni sekä Tainionmäen peruskoulu*) tuloksesta on muodostunut satojatuhansia euroja vuodessa alijäämäinen

F: kunnan väkiluku on vähentynyt 2010-luvulla vuosittain keskimäärin noin 3 %. Vuonna 2010 asukasluku oli 1.364 ja vuonna 2018 määrä oli 1.101 henkilöä johtuen kuolleisuudesta ja valtakunnan keskittymiskehityksestä. Väkiluvun vähenemä on siten aiheuttanut toisen n. 800 k€ vähenemän valtionosuuksiin tilanteessa, jossa kunta ei voi kuin rajoitetusti keventää palvelurakenteitaan vastaavasti. Keski-iältään kuntalaiset lukeutuvat maan vanhimpiin

G: Kivijärvi on saaristo-osakunta, mikä rasittaa kunnan palvelutuotantoa huomattavasti enemmän kuin saaristoisuuden perusteella saatava n. 5.000,- € suuruinen valtionavustus

H: Keski-Suomen sairaanhoitopiirin uusi sairaala Novan rahoittamisesta johtuva kunnan lainakannan lisäys 4.629,- €/asukas vaikuttaa kuntakonsernin tunnuslukuihin niin korkomenoissa kuin poistoissa vaikuttaen merkittävästi kunnan taloudelliseen konserniasemaan.

KH

I: Kunta myi tarpeettomana ja kuluja aiheuttavana tyhjillään olleen omistamansa AsOy Sompalanpuiston, joka aiheutti erilaisina kertapoistoina (*osakepääoman arvonalentumisena 168.200,- €, lainasaamisen poistona 206.000,- € ja tappionkirjausta 102 000,- €*) kunnan tuloslaskelmassa vastaavan kertaluonteisen alijäämän.

2. KUNNAN OMAT TOIMENPITEET POIKKEUKSELLISEN TAI TILAPÄISEN TALOUDELLISEN TILAN KORJAAMISEKSI (ESIM. VEROPROSENTTI, TAKSAT, LAINOITUS TAI MENOSÄÄSTÖT)

A) JO TOTEUTETUT TOIMENPITEET

- Kunta luonut mahdollisimman laajat yhteistyörakenteet seudullisesti: sote-kuntayhtymä Saarikka, Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi, maatalous- ja lomitus, palkanlaskenta, peruskoulun yhteisiä virkoja Kannonkosken kanssa, perusopetuksen yhdysluokka, yhteinen jäteyhtiö Sammakkokangas Oy, IT-palvelut hankitaan in-houseyhtiö Joki-ICT Oy:ltä, Kehittämisyhtiö Witas Oy. Ilman näitä yhteistyörakenteita kunta ei kykenisi tarjoamaan vastaavia palveluja.
- Kunta on myynyt tarpeettomaksi jääneen rivitalon AsOy Sompalanpuiston sekä kuntakeskuksessa sijaitsevat tyhjäksi jääneet hammaslääkäritilat säästäen toimitilojen ylläpitokuluissa
- Kunta hillitsee väestön menettämistä (*pitovoima* ja *vetovoima*) kuntakeskuksen ytimestä hankkimillaan maa-alueilla ja purkamalla niillä olleet rakennukset rakentaen kaiken ikäisten kuntalaisten ja matkailijoiden käyttöön satamatoriin rajoittuvan Kirsikkapuiston oheispalveluineen, mistä on aiheutunut kertaluonteisia investointikuluja
- kunta on perustanut Kivijärvi-talon tarjoten noin 20 paikkakunnalla vaikuttavalle yhdistykselle toimitilat tarpeettomaksi käyneessä toisessa koulurakennuksessa tavoitteen ollessa, että kolmas sektori antaa panoksensa paikkakunnan hyvinvointipalveluihin mm. vanhusten yksinäisyyden vähentämiseksi ja aktiviteettien lisäämiseksi, millä on suora vaikutus sote-menoihin ja elinvoimaan. Kunta keskittää lisäksi Kivijärvi-taloon omia toimintojaan (*nuorisotilat*) ja laittaa myyntiin nykyisen nuorisotalon välttäen siten saneerauskulut
- Kunta on korottanut verojaan korjatakseen taloustilannettaan tuloveroprosentin ollessa nyt 21,50 % eli selvästi yli maan keskiarvon. Veronkorotuksen efektiivinen tuotto (n. 13 % versus 21,50 %) on rajallinen johtuen väestön tulorakenteesta, mitä edelleen vähentää väestön vähenemä
- kunta on ankaralla taloudenpidollaan kyennyt välttämään syömävelan ja investointien oletetaan olevan tuottavia investointeja. Johtuen väestön tulorakenteesta kunnalla on hyvin rajoittuneet mahdollisuudet nostaa taksoja ja maksuja, jottei lopputulema olisi aktiviteettien passivoituminen ja negatiivinen vaikutus väestön hyvinvointiin

- kunta on tehostanut henkilöstöpolitiikkaansa niin, että mahdollisuuksien mukaan on hyödynnetty olemassa olevaa henkilöstöä tehtävien hoitamisessa esim. kirjastonhoitajasta sivistysjohtaja ja luokanopettajasta rehtori

B) TULOSSA OLEVAT JA PÄÄTETYT TOIMENPITEET

- Kunta on luopumassa tarpeettomista kiinteistöistä (*purettava päiväkotikiinteistö, nuorisotalon myynti, entinen toimintakeskus Putkinotko)*, millä saavutetaan 40 k€/vuosi säästöt ylläpitomenoissa
- Henkilöstön vaihtuvuutta hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti ja toimintoja rationalisoidaan asiakkaalle maksimaalisesti lisäarvoa kustannustehokkaasti tuottavaksi. Kunnan säästömahdollisuudet jatkossa tarpeettomien kiinteistöjen tultua jo pitkälti realisoitua ovat henkilöstömenojen säästöjen kerryttämisessä.

Kivijärvellä 28.8.2019

KIVIJÄRVEN KUNTA

Pekka Helppikangas

Kunnanjohtaja

KK KA